

V Akkuasetuswebinaarissa esitetyt kysymykset ja vastaukset 3.6.2025

Vastaukset on laadittu yhteistyössä webinaarin puhujien kanssa. Vastaukset on laadittu kesäkuussa 2025 ja ne kuvaavat sen hetkistä tilannetta. Vastaukset eivät ole sellaisenaan oikeudellisesti sitovia. Lähestymistapa voi vielä muuttua, kun täsmentävää lainsäädäntöä annetaan. Euroopan unionin tuomioistuimella on yksinomainen toimivalta tulkita EU:n lainsäädäntöä sitovasti.

- **“Koskeeko suomal. tytäryhtiötä, joka ei täytä kokovaatimuksia?”**
 - *Akkuasetuksen mukaan huolellisuusvelvoitteet koskevat yrityksiä, joiden liikevaihto on yli 40 miljoonaa euroa tai yrityksiä, jotka ovat osa konsernia, joka koostuu emo - ja tytäryrityksistä ja joiden yhteinen liikevaihto ylittää 40 miljoonan euron rajan ja jotka saattavat markkinoille akkuja ja paristoja tai ottavat niitä käyttöön.*

Omnibus IV ehdotuksen (COM(2025) 501 final) mukaan liikevaihtorajaa on ehdotettu muutettavaksi 150 miljoonaan euroon.

- **“Koskeeko DD-liikevaihtoraja koko liikevaihtoa? Vai akkujen ja paristojen osuutta liikevaihdosta?”**

Esim 1. Yritys tuo maahan laitteita joiden sisällä on nappiparistoja eli saattaa paristoja EU-markkinoille. Liikevaihto yli 150 MEUR mutta paristojen osuus hyvin pieni.

Esim 2. Konsernin liikevaihto yli 150 MEUR mutta akkujen ja paristojen osuus konsernin liikevaihdosta vaikka 30 MEUR.”

- *Liikevaihdolla tarkoitetaan yrityksen koko liikevaihtoa, ei vain akkujen ja paristojen osuutta siitä.*
- **"Jos ymmärsin oikein, niin Omnibus rajoittaa DD vaatimukset lähinnä suoriin toimittajiin eikä koko toimitusketjulle. Miten tämä käytännössä vaikuttaa DD toimintaan?"**
 - *Omnibus IV asetuksilla ehdotetaan muutettavaksi akkuasetuksen asianmukaisen huolellisuuden velvoitteiden soveltamisen voimaantumista, talouden toimijan liikevaihdon rajaa, jolloin velvoitteita sovelletaan sekä raportoinnin tiheyttä. Akkuasetuksen asianmukaisen huolellisuuden velvoitteet koskevat talouden toimijoita, jotka saattavat akkuja ja paristoja markkinoille ja ylittävät liikevaihtorajan. Jos suomalainen yritys maahantuo EU:n ulkopuolelta akkuja ja saattaa ne markkinoille, niin suomalainen yritys on tällöin maahantuoja, jota asianmukaisen huolellisuuden velvoitteet koskevat, jos yrityksen liikevaihto ylittää liikevaihtorajan (voimassa oleva akkuasetus 40 milj. euroa ja Omnibus IV*

ehdotus 150 milj. euroa).

- **“Kiinalainen toimittajamme käyttää myös EU:ssa hyväksyttyjä ja myytäviä pieniä normaaleja nappiparistoja tuotteissamme, jotka he toimittavat suoraan Suomeen Kiinasta. Tuotteiden painosta patterit ovat todella pieni osuus. Koskeeko Due Diligence myös tällaista tapausta?”**

Jos toimittaisimme itse nappiparistot Suomesta Kiinaan toimittajalle, ja he käyttäisivät näitä paristoja tuotteissamme. Estäisikö tämä due diligencen, koska kyseessä ei ole uusien paristojen tuominen EU:hun?”

- *Akkuasetusta ja sen asianmukaisen huolellisuuden velvoitteita sovelletaan myös tuotteisiin, joihin akku on sisällytetty. Asianmukaisen huolellisuuden velvoitteita sovelletaan talouden toimijaan, joka saattaa akkuja ja paristoja (myös akkuja ja paristoja sisältävät tuotteita) markkinoille ja jonka liikevaihto ylittää asetuksen mukaisen rajan (voimassa oleva akkuasetus 40 milj. euroa ja Omnibus IV ehdotus 150 milj. euroa).*
- **”Miten kierrätystehokkuus ja materiaalien talteenotto tulee koskemaan energian varastointiin myytäviä akkupaketteja? Entä poikkeako vastuut yritys tai kuluttaja asiakkaissa?”**
 - *Akkuenergiavarasto on akkuasetuksen määritelmien mukaisesti sisäisesti varastoiva teollisuusakku (artikla 3.1.15) ja niitä koskevat akkuasetuksen teollisuusakkuja koskevat vaatimukset, kuten kierrätetty sisältö (artikla 8). Energian varastointiin myytävien teollisuusakkujen valmistajien ja maahantuoja on liityttävä tuottajayhteisöön, jotka ovat velvollisia järjestämään käytöstä poistettujen akkujen keräyksen ja kierrätyksen sisältäen materiaalin talteenoton ja uudelleenkäytön (artikla 61, 70 ja 71). Vastuu koskee kaikkia akkuja riippumatta siitä, päätyykö akku yrityksen tai kuluttajan käyttöön.*
- **”Miten yritysten on mahdollista (tai onko) ehtiä valmistautua lain vaatimuksiin/luoda tarvittavat prosessit ja dokumentaatio tässä aikaikkunassa (ohjeiden viivästyttyä 4 kk)?”**
 - *Vaikka Omnibus IV ehdotusten myötä asianmukaisen huolellisuuden velvoitteiden voimaantulo myöhästyy, työ asianmukaisen huolellisuuden velvoitteiden kanssa kannattaa aloittaa viimeistään nyt, sillä akkujen materiaalien (litium, koboltti, nikkeli ja luonnon grafiitti) eettiseen hankintaan ja käsittelyyn liittyvä riskien tunnistamis- ja hallintaprosessi vie aikaa.*

- **”Mitkä todistukset esim kiinalaisilta paristotoimittajilta pitää löytyä, että heiltä uskaltaa ostaa paristoja jatkossa?”**
 - *Akkujen valmistajilta, maahantuojilta ja muilta toimijoilta kannattaa tiedustella asianmukaisen huolellisuuden toimintapolitiikkojen raportteja. Akkuasetuksen 52.2 artiklan mukaan talouden toimijan on asetettava toimitusketjussa välittömästi seuraavien ostajien saataville asianmukaisen huolellisuuden toimintapolitiikkansa tiedot. Kun niiden todentamiseen tarkoitettu järjestelmä saadaan toimimaan niin varsinkin ilmoitetun laitoksen arvioimia raportteja kannattaa hyödyntää akkutoimittajan asianmukaisen huolellisuuden käytäntöjen arvioimiseen.*
- **”EU:n lupaamat ohjeet eivät tulleet helmikuussa eikä ole yhtään ilmoitettua laitosta. Näitä odotellessa, pitääkö jokaisen yrityksen itse päättää miten DD-vaatimuksia noudatetaan?”**
 - *Akuasetuksen VII luvussa esitetään asianmukaisen huolellisuuden velvollisuuksia koskevat vaatimukset ja ne ovat hyvä lähtökohta talouden toimijan asianmukaisen huolellisuuden toimintapolitiikan laatimiseen. Omnibus IV ehdotuksella lykätään asianmukaisen huolellisuuden velvoitteiden voimaantuloa 18.8.2027 ja ohjeistuksen antamista heinäkuuhun 2026, mutta niitä ei kannata jäädä odottamaan vaan työ kannattaa aloittaa heti, sillä akkujen materiaalien (litium, koboltti, nikkeli ja luonnon grafiitti) eettiseen hankintaan ja käsittelyyn liittyvä riskien tunnistamis- ja hallintaprosessi vie aikaa.*
- **”Mitä dokumentaatiota paristonvalmistajilta on vähintään saatava, jotta lain kirjain täyttyy?”**
 - *Akkujen valmistajilta, maahantuojilta ja muilta toimijoilta kannattaa tiedustella asianmukaisen huolellisuuden toimintapolitiikkojen raportteja. Akkuasetuksen 52.2 artiklan mukaan talouden toimijan on asetettava toimitusketjussa välittömästi seuraavien ostajien saataville asianmukaisen huolellisuuden toimintapolitiikkansa tiedot. Kun niiden todentamiseen tarkoitettu järjestelmä saadaan toimimaan niin varsinkin ilmoitetun laitoksen arvioimia raportteja kannattaa hyödyntää akkutoimittajan asianmukaisen huolellisuuden käytäntöjen arvioimiseen.*

- **“Mitkä ovat keskeiset erot ja yhtäläisyydet akkuasetuksen ja CSDDD:n huolellisuusvelvoitteiden välillä?”**
 - *Akkuasetuksen huolellisuusvelvoitteet ovat kohdennettuja keskittyen erityisesti akkujen valmistuksessa käytettävien raaka-aineiden (litium, koboltti, nikkeli ja luonnongrafiitti) vastuulliseen hankintaan ja haittavaikutusten minimoimiseen. CSDDD on vaikutuksiltaan laajempi ja yleisluontoisempi ja sillä pyritään sisällyttämään ihmisoikeudet ja ympäristönäkökulmat yrityksen kaikkien toimintaan ja laajaan arvoketjuun.*
- **”Jos yritys kuuluu molempien säädösten piiriin, voiko vaatimusten täyttämistä yhdistää tai optimoida käytännössä?”**
 - *Kyllä, yrityksen asianmukaisen huolellisuuden toimintapolitiikka voi sisältää molemmat säädökset. On huomioitava, että akkuasetuksen mukainen asianmukaisen huolellisuuden toimintapolitiikka vaatii kolmannen osapuolen tunnustamisen (ilmoitettu laitos).*
- **”Voiko komission Omnibus-paketeista tulla muutoksia akkuasetuksen huolellisuusvaatimusten sisältöön tai aikatauluihin?”**
 - *Kyllä. Omnibus IV ehdotuksilla ehdotetaan muutettavaksi akkuasetuksen asianmukaisen huolellisuuden toimintapolitiikkojen soveltamisen voimaantulon päivämäärää kahdella vuodella eteenpäin (akkuasetus 18.8.2025, Omnibus IV ehdotus 18.8.2027) sekä talouden toimijan liikevaihtorajaa (akkuasetus 40 milj. €, Omnibus IV ehdotus 150 milj. €)*
- **”Onko komission ohjeistuksen aikataulusta tai sisällöstä vielä lisätietoa?”**
 - *Omnibus IV ehdotuksen mukaan akkuasetuksen 48.5 artiklan mukainen ohje julkaistaan 26.7.2026 mennessä.*
- **”Miten kannattaa aikatauluttaa työn aloitus, jos ohjeet eivät valmistu ajoissa?”**
 - *Työ asianmukaisen huolellisuuden velvoitteiden kanssa kannattaa aloittaa viimeistään nyt, sillä akkujen materiaalien (litium, koboltti, nikkeli ja luonnon grafiitti) eettiseen hankintaan ja käsittelyyn liittyvä riskien tunnistamis- ja hallintaprosessi vie aikaa.*

- **”Miten toimintapolitiikat, jäljitettävyyssjärjestelmä ja riskienhallintatoimet on dokumentoitava, ja missä vaiheessa ne on oltava valmiina? / Mitä dokumentaatiota paristonvalmistajilta on vähintään saatava, jotta lain kirjain täyttyy?”**
 - *Kun talouden toimija on laatinut akkuasetuksen asianmukaisen huolellisuuden toimintapolitiikan, se pitää vielä todentaa ilmoitetulla laitoksella. Toistaiseksi ilmoitettuja laitoksia ei vielä ole hyväksytty, sillä akkreditointimenetelmä puuttuu. Asianmukaisen huolellisuuden toimintapolitiikka on raportoitava ja julkaistava internetissä (käytännössä yrityksen verkkosivuilla) akkuasetuksen 48.3 mukaan vuosittain, mutta Omnibus IV ehdotuksen mukaan tätä ehdotetaan harvennettavaksi niin että se julkaistaan kolmen vuoden välein.*
- **”Keitä kaikkia toimitusketjussa velvoitteet koskevat? Mikä vastuu jää maahantuojalle, jos valmistaja tai tuotemerkki on EU:n ulkopuolelta?”**
 - *Akkuasetuksen asianmukaisen huolellisuuden velvoitteet koskevat talouden toimijoita, jotka ylittävät liikevaihtorajan sekä saattavat markkinoille akkuja ja paristoja tai ottavat niitä käyttöön. Jos suomalainen yritys maahantuo EU:n ulkopuolelta akkuja ja saattaa ne markkinoille, niin suomalainen yritys on tällöin maahantuoja, jota asianmukaisen huolellisuuden velvoitteet koskevat jos yrityksen liikevaihto ylittää liikevaihtorajan (voimassa oleva akkuasetus 40 milj. euroa ja Omnibus IV ehdotus 150 milj. euroa).*
- **”Keiden kaikkien yrityksessä tulisi ymmärtää ja osallistua toimintapolitiikkojen laatimiseen ja jalkauttamiseen (esim. hankinta, lakiasiat, vastuullisuus, johto)?”**
 - *Asianmukaisen huolellisuuden toimintapolitiikka on laadittava yrityksessä niin, että vastuu sen valvonnasta on ylimmällä johdolla. Johdon lisäksi on syytä sitouttaa myös muu yrityksen hallinto, kuten hankinta, lakiasiat ja vastuullisuus jne. asianmukaisen huolellisuuden toimintapolitiikkojen valmisteluun ja toimeenpanoon. Asianmukaisen huolellisuuden toimintapolitiikkaan tulee sisällyttää kaikki ne yrityksen prosessit, jotka liittyvät akkujen raaka-aineisiin (litium, koboltti, nikkeli ja luonnongrafiitti).*
- **”Tuleeko toimintapolitiikkojen olla osa sopimuksia toimittajien kanssa jo nyt, vai vasta määräpäivään mennessä?”**
 - *Työ asianmukaisen huolellisuuden toimintapolitiikkojen sisällyttämiseksi sopimukseen kannattaa aloittaa viimeistään nyt.*